

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

zapsaný spolek

Za novými poznatky
od prázdnin
až do konce roku
2018

Vážení a milí přátelé,

Máme za sebou větší polovinu roku, ve které slaví naše republika 100 let od svého vzniku. Vlastivědná společnost muzejní, z. s., vám také po prázdninách nabízí bohatý program. Pro naše přednášky v rámci tradičních Muzejních střed budeme mít opět k dispozici Radeckého sál v 1. poschodí, každou středu od 17 hodin.

Naše odborné sekce připravily v podzimních měsících roku 2018 zajímavý a pestrý program. Pokračuje také velmi dobrá spolupráce s Vlastivědným muzeem a jeho odbornými pracovníky. Jak si v našem přehledu dále všimnete, jsou v programu odborné přednášky, komentované prohlídky výstav otevřených v muzeu, vycházky i hudební koncerty. Uskuteční se ještě také vlastivědný zájezd na Valaško a několik odborných exkursí.

V rámci oslav 100. výročí vzniku Československé republiky je připraven cyklus přednášek a komentovaná prohlídka výstavy ve spolupráci s historikem PhDr. Karlem Podolským z Vlastivědného muzea v Olomouci.

Příprava i organizace bohatého programu je náročná také pro organizátory jednotlivých akcí, a tak prosím o vaši trpělivost a porozumění.

Aktuální informace o případných změnách našeho programu budou nadále aktuálně uváděny v naší vývěsce u budovy muzea na náměstí Republiky. Nadále budou informace o naší činnosti také na internetových stránkách www.olomouc.cz a www.historicka.olomouc.cz.

Věřím, že si vyberete z široké podzimní nabídky našich akcí, které jsou v tomto listu uvedeny. Těším se na setkání s vámi a přeji hodně sil, zdraví a pohody také v příštím roce.

Bc. Ján Kadlec, předseda VSMO, z. s.

V roce slavných výročí

Každý letoopočet s osmičkou na konci přináší bezpočet příležitostí ke vzpomínce na kulatá výročí událostí mimořádně významných pro české či československé dějiny. V letošním roce 2018 tuto mimořádnost zvyšuje rovné 100. výročí obnovení po tři staletí zaniklého samostatného českého státu. K této radostné skutečnosti však svým dílem přispěla i jiná událost, od které letos uběhlo rovněž sto let. Ve dnech 10. až 13. března 1918 svedl u ukrajinského města a železničního uzlu Bachmač vítěznou bitvu 6. střelecký pluk Hanácký českých legií v Rusku proti dotírajícím německým plukům a umožnil tak celému československému sboru odjezd po železnici zbytkem Ruska až do Vladivostoku k Tichému oceánu. Obrázek z publikace Adolfa Kubíčka *Hanáci v revoluci* (Olomouc 1928) zachycuje legionáře 3. praporu 6. pluku Hanáckého před odjezdem na bojiště. Je také pozvánkou k našim připraveným pořadům 17., 20., 31. října a 28. listopadu 2018.

Za poznáním v jiném prostoru

Předpokládané příznivější počasí na konci léta a počátkem podzimu je doporučením, abychom v našem programu druhé části roku dali přednost vycházkám, výletům, exkursím a podobným akcím mimo objekt muzea. Pokud není dále uvedeno jinak, konají se vždy **v sobotu**.

15. září – vlastivědná **exkurse do Šumperka**, prohlídka města s průvodcem – historické centrum města takzvané Malé Vídně, návštěva Geschaderova domu (Muzeum

čarodějnických procesů) nebo městské knihovny v Šumperku. Exkursi vede Mgr. Jana Loskotová, pořádá literárně historická sekce. Sraz účastníků v 9.30 hodin před hlavním nádražím v Šumperku. Doprava vlastní, např. **vlakem v 8.33 hodin z Olomouce, hl. n.**, příjezd do Šumperka v 9.26 hodin.

22. září – poznávací zájezd na Valašsko – návštěva obce Hovězí, Karolinky, Velkých Karlovic a Soláně. Provází doc. PhDr. Milada Písková, CSc. Pořádá historická sekce. Odjezd jako obvykle v 7 hodin ze zastávky zájezdových autobusů u tržnice. Omezený počet účastníků – na zájezd je nutné se přihlásit v kanceláři VSMO.

V pondělí 24. září – exkurse do chrámu P. Marie Sněžné v Olomouci. Komentovaná prohlídka vzácného barokního chrámu včetně jeho historických varhan. Pořádá hudební sekce pod vedením Ing. Ladislava Kunce v 16 hodin.

6. října – poznávací zájezd Za Vršovci na Vraclav a za Sodomkou do Vysokého Mýta. Prohlídka archeologické lokality z raného středověku a barokního poutního místa, středověkého města a unikátních automobilů z dílny Josefa Sodomky. Provází PhDr. David Vích z muzea ve Vysokém Mýtě. Pořádá sekce archeologická, exkursi vede Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D. Odjezd v 7 hodin ze zastávky zájezdových autobusů u tržnice. Nutno se včas přihlásit v kanceláři VSMO – je omezený počet míst! Turistickou obuv, jídlo a pití na celý den s sebou (v rámci zájezdu není plánován společný oběd).

Přednášky – besedy doma

Nejčastějším místem setkání s novými poznatky bude zase **Radeckého sál** (horní klubovna) v 1. poschodí zpravidla ve středu od 17 hodin.

Výlet se sekci archeologickou na památná místa v Pustiměřu na Vyškovsku se konal letos 21. dubna.

26. září – co přinesly poslední nové archeologické výzkumy na třídě 1. máje a v kapli sv. Anny v Olomouci, vysvětlí Mgr. Richard Zatloukal, Ph.D., z Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště Olomouc. Připravila archeologická sekce.

3. října – přednáška **Historie Svatého Kopečka a jeho baziliky**. Na pozvání literárně historické sekce přednáší Jan Nedělník, člen Matice svatokopecké.

10. října – **Minulost našich větrných mlýnů** nám přiblíží Ing. Jan Drábek, předseda sekce větrných mlýnů v Klubu přátel Technického muzea v Brně. Pořádá národopisná sekce.

17. října – k 100. jubileu naší republiky promluví PhDr. Milan Tichák na téma **28. říjen 1918 v Olomouci**. Připravila sekce Historická Olomouc.

24. října – přednáška **Raně renesanční architektonická skulptura na Olomoucku**. Přednáší Mgr. Petr Čehovský, Ph.D., z katedry dějin umění Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Pořádá sekce Historická Olomouc.

31. října – kapitola z dějin československých legionářů s názvem **Z Borispolu do Vladivostoku. Bojová cesta 6. střeleckého pluku Hanáckého** osvětlí Tomáš Brenza z olomoucké pobočky jednoty Čs. obce legionářské. Pořádá sekce Historická Olomouc ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Olomouci.

7. listopadu – literárně historická sekce připravila přednášku Mgr. Jany Kolářové, Ph.D., z katedry bohemistiky Filozofické fakulty UP s názvem **Vzpomín-**

ka na Eduarda Petru, literárního vědce a pedagoga (1928–2006).

14. listopadu – přednáška **František Kutnar – inspirativní český historik s duší venkovana**. Promluví PhDr. Hana Kábová, Ph.D., z Masarykova ústavu Akademie věd ČR. Připravila historická sekce ve spolupráci s katedrou historie Filozofické fakulty UP v Olomouci.

21. listopadu – záhadu pojmu **Nový hrad v Olomouci** objasní PhDr. Pavel Šlésar, Ph.D., Bc. Tomáš Zlámal a Karel Faltýnek z Národního památkového ústavu, ú. o. p., Olomouc. Pořádá archeologická sekce.

28. listopadu – znovu na téma 1. odboje v přednášce **Opět doma... Olomoučtí legionáři a utváření legionářské tradice** promluví Tomáš Sedlář, autor publikací o osudech olomouckých legionářů. Pořádá sekce Historická Olomouc ve spolupráci s VMO.

12. prosince – společná akce sekce hudební a literárně historické na téma **České vánoce a jubilat Jan Krypta**. Přednášejí Ing. Ladislav Kunc a Mgr. Jana Loskotová.

Výstavy s komentářem

Prohlídka každé výstavy s doprovodem a komentářem zasvěceného odborníka je prožitkem mnohonásobně větším než pouhé individuální zhlédnutí. Přesvědčili jsme se o tom např. na výstavě o životě a díle sochaře Julia Pelikána letos 14. dubna (na snímku), další příležitosti budou:

ve středu 19. září od 17 hodin – na výstavě Národního technického muzea v Praze **Český kinematograf**, otevřené v našem muzeu. Provází kurátor výstavy Mgr. Martin Zdražil z VMO. Pořádá sekce Historická Olomouc ve spolupráci s VMO. Vzhledem k omezené

mu počtu účastníků je **nutno se přihlásit** v kanceláři VSMO!

v sobotu 20. října od 14 hodin – na dvou výstavách:
– **Od Zborova k republice** a
– **Vojtěch Preissig – životem pro vlast**.

V obou případech provází kurátor výstav PhDr. Karel Podolský z VMO. Ve spolupráci s muzeem připravila sekce Historická Olomouc.

Co vzkazují naše sekce

Většina našich odborných sekcí své záměry do závěru letošního roku zveřejnila v předchozích řádcích. Ostatní sekce s programem založeným více na individuálních zájmech členů jsou připraveny ve svém poslání pokračovat bez podstatných změn i po prázdninové přestávce. Některé nabízejí i něco navíc.

Hudební sekce nás kromě vpředu uvedených akcí pozve dvakrát do chrámu Panny Marie Sněžné na:

Slavnostní koncert sboru a orchestru Salve k 200. výročí narození Charlese Gounoda. Koná se **v listopadu**, termín včas oznámíme.

O prvním svátku vánočním – **25. prosince od 16 hodin** proběhne tamtéž **vánoční koncert z díla českých a světových skladatelů**.

Astrologická sekce kromě pravidelných schůzek každou lichou středu (počínaje 5. a 19. 9.) od 17 hodin v místnosti VSMO uspořádá **5. prosince** v 17 hodin tradiční akci **Astrologický Mikuláš**.

Fotografická sekce má pravidelné schůzky každé druhé a čtvrté úterý v měsíci od 16 hodin v místnosti VSMO. Práce členů sekce jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách <http://vsmo.rajce.idnes.cz>. Do 30. září 2018 je k zhlédnutí výstava fotografií členů sekce v Městské knihovně na náměstí Republiky v Olomouci.

Numismatická sekce se schází každou třetí sobotu v měsíci (tj. 15. 9., 20. 10., 13. 11. a 15. 12. 2018) od 8 hodin v Radeckého sále. Neformální setkání jsou také každou první středu v měsíci v restauraci U Huberta v Domě armády od 15 hodin.

Genealogická sekce se tradičně schází každé třetí úterý v měsíci (18. 9., 16. 10. atd.) už od 15 hodin v místnosti VSMO.

•
Sekce ESPERANTO koná pravidelné schůzky také v místnosti VSMO každý čtvrtek od 16 do 18 hodin.

•
Pěstitelé kaktusů se tradičně scházejí každou první sobotu v měsíci (tedy 1. 9., 5. 10., 3. 11. atd.) v sále Ra-deckého od 8 hodin.

•
O aktivitách naší **sekce pro dějiny lékařství** přinese-me zprávy a pozvání k účasti na připravených akcích běžným způsobem později. Totéž platí i o **sekcí příro-dovědné**. Tam můžeme zatím pouze tlumočit pozvání do **mykologické poradny** (jen co se přece jen objeví houbařská sezóna) každé pondělí od 16 do 17.30 hodin v místnosti VSMO.

Univerzitou Palackého a dalšími institucemi z Brna a Ví-dně o slavnostní odhalení památky 18. dubna 2018.

Vlastivědná společ-nost muzejní se ráda připojila k iniciáto-rům obnovy pamět-ní desky na rodném domě v Olomouci (dnešním Domě ar-mády) rakouského uměnovědce světové pověsti **Rudolfa Ei-telbergera**. Přičinili jsme se spolu se spol-kem Za krásnou Olo-mouc, Statutárním městem Olomouc,

Těšíme se na setkání v muzeu

I když jen část připraveného programu VSMO proběhne v památné budově Vlastivědného muzea na náměstí Republiky, může mít naše návštěva tohoto objektu i jiný důvod. Kromě vzorně vypravených stálých expozic historického i přírodovědného charakteru je zde pravidelně k zhlédnutí řada příležitostných výstav, ale i jiných náležitě propagovaných akcí. Dodejme jen, že (kromě pondělí) tam mají **členové VSMO vstup volný**.

•
Budeme se těšit také na setkání s vámi v úředních dnech:

- **každé pondělí od 14 do 16 hodin** (s paní jednatelkou Annou Petrželovou) a
- **každou středu od 15 do 17 hodin** (s paní Bohumilou Kühnovou).

Zde je možno přihlásit se k účasti na některých akcích (je-li to nutné), získat podrobné informace, ale také podat návrhy, náměty, námítky či stížnosti. V uvedených časech i telefonicky na čísle **585 515 135**.

Sejdeme se opět na Nový rok na tradiční (už osm-nácté) vlastivědné vy-cházce kolem památek ve středu města, tentokrát po historickém Předhradí v blízkosti arcibiskupské rezidence. Sraz bude jako obvykle 1. ledna (2019) ve 14.30 hodin před bu-dovou Vlastivědného mu-zea na náměstí Republi-ky. Průvodcem bude zase dr. Milan Tichák (stejně jako před rokem na tří-dě Spojenců a okolí - na snímku).

